

Catedrala ortodoxă

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 500 Lei

Redactor: Pr. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația:
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Cuvânt către colaboratori și cititori

Urmând unei tradiții sâgueniene, ca Eparhia să-și aibă organul său de publicitate, în care să fie înscrise toate momentele importante, năzuințele de îndreptare cum și realizările menite să fie pildă de încurajare și urmare altora; în Mitropolia Ardealului, fiecare Eparhie își are revista sa. Incepând cu bătrânul „Telegraf Român” și în continuare cu „Școala și Biserica”, lăsând la o parte revistele de cultură propriu zis teologică, Eparhiile noastre au văzut în tipărirea revistelor oficiale, un organ de primă necesitate.

„Renașterea”, organul nostru eparhial, și-a dovedit la fel cu celelalte reviste surori, locul de strictă trebuință în organizarea și conducerea Eparhiei.

Condusă cu deplină desțoinicie, dragoste și înțelegere față de toate problemele bisericesti și naționale, în ultima vreme de Dl. prof. Dr. Ion Matei, titularul catedrei de drept la Academia Comercială din Cluj-Brașov și iscusit gazetar, ea a fost crainicul atâtor mari și frumoase realizări din viața Eparhiei. Evenimentele din anii trecuți, au surprins-o dureros în mersul ei de dezvoltare, părăsindu-și câmpul vast de pătrundere și îndrumare.

„Renașterea”, continuă să apară și în toamna anului 1940, datorită spiritului de jertfă de care este condus Vener. Consiliu vicarial, față de revistă.

În vâltoarea acestor mari frământări, ținem să adu-

cem prinosul de mulțămire Dlui prof. Dr. I. Mateiu, care timp de 7 ani a condus revista cu atâta competență, încât ea devenise un adevărat amvon al vrierilor noastre bisericesti și naționale.

Cu aceeași dragoste și căldură a fost condusă și de P. C. prot. Nic. Vasiliu până la 1 Ianuarie 1942, când a demisionat dela conducerea ei. În mod provizoriu mi s'a încredințat redactarea ei, subsemnatului.

În ședința Ven. Consiliu vicarial din 5 Febr. 1942, cumpănindu-se greutatea financiară cu cari ne luptăm și necesitatea apariției revistei și pe mai departe, mi s'a încredințat oficial redactarea, până la alte împrejurări mai fericite.

Primind această grea sarcină, între împrejurările actuale, nu puteam să las nefolosit acest prilej ce mi se îmbie pentru formarea atmosferei de împreună lucrare și înțelegere ce trebuie să fie și pe mai departe între revistă și iubii colaboratori și cititori.

Nu voi expune un program, căci el este format de trecutul revistei. Voi căuta să urmez același drum de sănătoasă îndrumare a preoțimii noastre, întru slava Bisericii și mărirea Neamului. Pentru aceasta am trebuință de sprijinul tuturor acelor ce au înțeles și până acum să onoreze și să îmbogățească coloanele revistei, cu condeiul atât de iscusit, preoți și mireni fruntași. Către toți aceștia se îndreaptă gândul meu, și-i rog în numele „Renașterii” să binevoiască a-mi da tot concursul.

Ași vrea ca »Renașterea« să fie un »Sion« al Epar-

hiei noastre, de care și prin care să nu ne uităm niciodată de *unitatea bisericească*, ce o reprezintă. Toți cari trăim amintirea vremurilor de măreață și impunătoare unitate de vederi în conlucrarea armonică a Eparhiei noastre, să privim în această revistă, un semn mult grăitor.

Iar pentru frații preoți „Renașterea” vrea să fie un mijloc de întâlnire a tuturor problemelor ce frământă atât de greu viața pastorală de acum și totodată un credincios continuator al vestirii faptelor vrednice de pomenit.

A fost dat de Dumnezeu ca Eparhia noastră, încă dela înființarea ei prin ctitorul Ștefan cel Mare, să fie o cetate a legii românești și în care neamul să-și poată ocroti ființa sa. Iar celce a refăcut-o din cenuse, nemuritorul ierarh Nicolae Ivan, i-a trasat acelaș rol istoric prin creațiunile ce astăzi își dove-

desc cu prisosință puterea de ocrotire și mândrie pentru neamul nostru.

Și dacă P. S. nostru Episcop Nicolae, datorită acestor creații, își conduce turma cu mucenicească păstorire, „Renașterea” trebuie să-și afirme și ea, puterea de unire a tuturor valorilor sale, risipite în atâtea părți de Țară.

Menținând acel spirit de unitate a tuturor fiilor Eparhiei ori unde s'ar afla și punând în acțiune coloanele sale pentru formarea *preotului român* al vremurilor vechi, atât de imperios reclamat de împrejurări; cheamă sub steagul său pe toți cari au muncit și trăit pentru cauza Eparhiei noastre — preoți și mireni — ca din această *unitate* să răsară floarea nădejdilor noastre.

Cu aceste gânduri și dorințe, „Renașterea” pășește înainte, până la totala biruință.

Pr. T. Ciuruș

Suferința mântuitoare

Lumea de astăzi se sbate în neagră sărăcie, în frământări de tot felul, în nesiguranța zilei de mâine. La toate aceste mizerii și dureri s'a ajuns în urma faptului că lumea a crezut că poate ajunge la „vițelul cel gras” ușor. Fiecare țară, ea și fiecare individ s'a crezut mai puternic și mai în stare decât altul, a disprețuit pe cel mai slab, a cheluit sume grozave pentru ambițiile și dorul de a fi mai presus, de a cuceri cu mintea sau puterea. Astfel s'au împărțit bunurile, cel mare a dat celui slab ce a voit, popoarele îngâmfate și-au luat cu vârf și îndesat partea, dar fără de

veste le-a venit peirca și au ajuns nu la vețelul cel gras, ci să se mulțumească și cu roșcovele porcilor, dar nici pe acelea nu le aveau.

Ca urmare la egoismul indivizilor și a popoarelor și la reaua întocmire a lumii și inegală împărțire a bunurilor, a izbucnit acest cumplit războiu, care a cuprins întreg pământul și a mărit și înmulțit suferințele omenirii.

Greutăți nespuse au venit și vor mai veni asupra oamenilor pentru a-le încerca credința și pentru a-i face să se întoarcă iarăși la Dumnezeu.

(Continuare în pag. III.)

Evangelia

Ioan c. 1, sth. 43—51.

In Biserica noastră, prima Duminecă din păsămii se numește: a ortodoxiei. Această numire ne amintește de lupta dărză purtată zeci de ani, de anumiți împărați bizantini, împotriva cinstirii sfințelor icoane. Dumnezeu însă a încununat suferințele dreptcredincioșilor creștini, cu biruință și cinstirea icoanelor iarăși s'a arătat folositoare de suflet. Împărăteasa Irina are meritul de-a fi restabilit cinstirea icoanelor, în această Duminecă.

Gândul nostru însă este purtat nu numai la aceste timpuri de frământări grele, ci se apropie cu evlavie și de alegerea atât de minunată a celor doi apostoli: Filip și Natanail. Chipul lor sufletește, este izvorul limpede și hrănitor de drumuri ducătoare spre viața cea adevărată.

Filip, tipul omului ce „a aflat pe Iisus”; a omului creștin gata pentru a porni din locul statornic al îndoelii și pe deaproapele său — duc, cu sine pe Natanail, spre a-l convinge despre cel aflat, Iisus-Mătuitorul

Așa sunt unii creștini, gata a-se mândri cu botezul și îndoelnici întru urmarea poruncilor mântuitoare ale Bisericii. Nu este de ajuns a fi membru al Bisericii și a nu-i urma și povețele. Natanail era întru așteptarea sosirii celui făgăduit de Dumnezeu prin proroci, dar nu-i vine a crede că acesta poate fi Iisus. A trebuit să fie introdus la Iisus, prin acel „vino” a lui Filip.

Urmarea sfatului stăruitor, a adus cu sine apoi mărturisirea solemnă: „Rabbi ău ești Fiul lui Dumnezeu.”

Cât de dulce și mângâitoare este viața creștinului care „a

aflat pe Iisus” și a făcut din poruncile Lui, cel mai tare scut împotriva păcatului. Și cât de nenorocit este sufletul omenesc, când își cheltue dăruirile vieții acesteia, departe de urmarea poruncilor dumnezeiești. Este atât pustiu și atâta nenorocire, încât pare totul pierdut.

Când însă creștinul își apropie pașii vieții de luminoasa cărare a Evangheliei lui Iisus și împlinește cu dragoste porunca iubirii apropielui, a dreptății, a milii, a curățeniei și a evlaviei; călă bucurie nu se revărsă atunci în sufletul său.

Se apropie după cuvântul chemător al Bisericii și într'adevăr află ceea ce, în perzare fiind, a dorit. Credința cu care Natanail a știut să se apropie de Domnul, ne poate face într'adevăr fii alui Dumnezeu.

Suntem la începutul postului, timp de înnoire de viață și de curățire sufletească. Să lăpădăm deci și haina de instrinare și ură față de Biserică: să părăsim toate motivele cari par a fi cauza răcirii noastre față de dragostea lui Hristos, ce trebuie să-i păstrăm și să-ne apropiem cu credință de El și vom afla ușurarea și mântuirea.

Glasul Bisericii ne cheamă zicând: „vino și vezi”, că aici este viața cea adevărată. Și mergând la casele voastre spuneți vecinilor și prietenilor: „am aflat pe Iisus”, lumina vieții mele și a faptelor mele.

Iar ceice te vor urma, venind și trăind la umbra Crucii vor striga Celui răstignit și înviat: „Tu ești Fiul lui Dumnezeu”.

Pr. T. Ciurus

Remușcările unui Episcop

„Arhiepiscopul de Canterbury a anunțat în fața membrilor sinodului din Canterbury că a demisionat, pentru a da putință unui alt arhiepiscop mai tânăr să înceapă de pe acum o activitate în vederea „marilor misiuni” ce vor reveni Bisericii în epoca de după războiu”.

Așa anunța nu de mult o telegramă din streinătate. Cine este această față bisericască de care s'a vorbit mult în ultimul timp, în legătură cu războiul-cruceadă dela Răsărit? Este un bătrân de 78

ani, primat al Angliei și — sunt sigur — destul de înțelept. Ne aducem aminte cum în timpul gravei crize monarhice - constituționale din Anglia, cuvântul lui a fost hotărâtor: Regele Eduard — devenit mai apoi duce de Windsor — a abdicat în favoarea fratelui său, actual rege George VI. Avem deci de-a face cu un arhiepiscop de înaltă ținută morală, ascultat de credincioșii lui, dela rege până la proletar. Și englezul,

care doarme cu Biblia sub cap, nu cred că se lasă ușor convins!

Ei bine, nu de mult, același arhiepiscop a înălțat rugăciuni pentru izbânda bolșevismului!!! Și, se poate, va fi dat și o circulară ad-hoc celor în subordine. Cum a fost posibilă o asemenea dezertare din din fața Dumnezeirii pe care măcelarul roșu din Kremlin aiților bisericii a voit să o doboare? Cum a fost posibil ca un om la vârsta de aproape 80 de ani să cadă în asemenea inconștiență? Nu a știut că în Rusia se înregistrase cea mai crâncenă prigoană religioasă, în fața căreia persecuțiile din timpul creștinismului primar nu face decât să pălească?! Cum să nu știe, când atâția oameni politici ai Albionului, — și chiar actualul premier — înfierase bolșevismul asiatic rusesc.

Să presupunem că a făcut această neiertată greșală din constrângere. Dar nu, nu e admis, într'un stat în care democrația e o dogmă, mijloacele coercitive nu cred să fi atins ultima treaptă bisericască. Și atunci, ce mai rămâne din stăruirea faptă, decât ceva deplin judecat. A atunecat pentru un moment de orbire crucea de pe piept, și a îmbrăcat toga democrată a lordului Churchil; a aruncat cenușe peste milioanele de martiri din Rusia, uciși de to-

varășul Stalin, arborând pe frontispiciul catedralei seceră și ciocanul; a înălțat rugă pentru izbânda satanei, sub îndemnul și sūrâsul sarcastic al acestui macabru triolet de oportunitate: Stalin-Roosevel-Churchil!

Acum, plin de remușcări a demisionat, spre a lăsa locul „unui mai tânăr”. Ori noi știm că în înaltele trepte bisericăști tocmai bătrânețea este cea mai recomandabilă. Și-atunci pretextul ese în evidență. Mă întreb: unde-și va petrece bătrânețea acest arhiepiscop care a înălțat spre ceruri rugăciuni pentru biruința antihristului apocaliptic răsăritean? Care mănăstire creștină îi va da deslegatea să-și facă metaniile, să-și revizuiască conștiința ce-l mustră amarnic? De câte ori va privi spre sfințenia hainei sacerdotale, nu-i va apărea care în față satana roșie, sau milioanele de cadavre? — Și când ne gândim că nu de mult, întindea mâna de peste canal, ortodoxismului nostru curat! Anod fecisti Caîn? Milioanele de nevinovați, chinuți și omorâți pe întinsurile Rusiei ca și milioanele de eroi cari sângerează în numele Crucii lui Hristos, îți aruncă blestemele lor.

Unde vei fugi?

Pr. Andrei Eftimie

Pomenirea marelui ierarh Nicolae Ivan

Implinindu-se 6 ani dela adormirea întru Domnul a vrednicului Episcop Nicolae Ivan, credincioșii Eparhiei sale din cuprinsul Vicariatului, au făcut rugăciuni pentru odihna sufletului său mare, în ziua de 8 Februarie 1942 și au evidențiat providențiala lui activitate pentru Biserica și Neam.

Dragostea cu care a fost înconjurat în viață, a fost acum arătată de toți foștii săi colaboratori, cari — așezați provizoriu indiferite părți ale Țării — au ținut la creștineasca datorie să-și facă pomenirea. Este un semn îmbucurător pentru Eparhia noastră, care trăește și acum tot așa de unitar.

În biserica parohială din Alba Iulia-oraș, parastasul de pomenire s'a săvârșit de P. C. prot. președinte Al. Baba, asistat de C. C. proci: T. Ciurus, A. Flămând, V. Fâscu și diaconul S. Suci. La sfârșit P. C. prot. și președinte Al. Baba, a evidențiat credincioșilor, isto-

rica personalitate a celui dispărut și pomenit acum.

Cu gândul la mormântul lui de sub cupola Catedralei din Cluj și eu sufletele topite în focul rugăciunii, memoria marelui ierarh Nicolae Ivan ne-a amintit datoria muncii și credinții izbăvitoare.

Organizați Reuniuni de femei

„Despre trei lucruri, nu te grăbi să vorbești: despre Dumnezeu, până ce nu-ți întărești credința în el; despre păcatul altuia, până ce nu-l cunoști pe al tău și despre ziua de mâine, până ce nu se luminează de ziuă”.

(N. Velimirovici).

Citiți și păstrați „RENAȘTEREA”

Suferința mântuitoare

(urmare din pag. 1-a)

Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Evrei cap. XI, înfățișează suferințele celor drepti pentru credința lor și în zilele noastre mulți dintre frații noștri. Unii au fost chinuți, alții au suferit batjocură și biciu. Ba chiar lanțuri și închisoare. Au fost uciși, au fost puși la casne, au murit uciși cu sabia, au pribegit de parte de căminurile lor, lipsiți, strămtorați, rău primiți.

Șirul celor ce au suferit în trecut ca și în zilele noastre pentru credința lor ne poate mângăia și pe noi în grelele încercări prin care trecem.

Afară de aceasta noi creștinii trebuie să știm că suferința este însoțitoarea nedespărțită a aceluia, care își face călătoria în această vale a lacrimilor. Este o grea enigmă nu numai pentru rațiunea care gândește, dar tot așa e o grea piatră care apasă sufletul religios.

Cel care încă n'a suferit, nu știe cum prin propriile suferințe se pot înțelege ale altora: cum prin suferință se poate curăți de păcat, cum se pot ispăși greșelile și îndrepta trecutul. Suferința răbdată din tot sufletul, te face mai demn, umilinta îndurată te face mai blând.

Cu un cuvânt suferința răbdată și învinsă este un isver de negrăite mângăieri, de resemnare, de bunătate, de iertare, de smerenie.

Din Sfânta Scriptură ca și din întreaga învățătură a Bisericii vedem că „Dumnezeu, — slava Lui — este scopul suprem și final al omului și întrucât se realizează aceasta prin dragostea activă a omului către Dumnezeu, putem spune că omul este creat pentru dragostea către Dumnezeu, pentru a-l sluji Lui. Omul nu trebuie să vadă destinația sa în sine, în fericirea sa, ci în Dumnezeu, în mărirea Lui. În această dragoste către Dumnezeu, care face pe om să uite de sine, el își găsește și fericirea sa, o găsește tocmai atunci, când mai puțin o caută” (Prot. Pr. Svetla: *Învățătura creștină în expunerea apologetică* vol. I. p. 537). Iar marile datorii cari ne cheamă spre voința lui Dumnezeu, sfințenia, rugăciunea, nu vin fără o altă datorie tot atât de reală și poruncitoare: datoria de a suferi. Căci a suferi nu este numai a răbda, ci este a lucra și a se ruga a-L cinsti și a-L lauda pe Dum-

nezeu din toată ființa noastră.

Este o negliobie și lipsă de experiență să crezi că ești singur în suferință sau că suferi mai mult decât alții. E negliobie însă să compari necazurile tale cu cele ale altuia. Cine poate cunoaște sarcina altuia? Sunt atâtea ascunzături unde nici n'ai bănuți, la accia pe care-i credem fericiți. E negliobie în sfârșit să învidiezi pe cei care par bogăți, cu bună stare.

Adevărul e că toți suferim și dela viața comună și dela moarte, este legea generală care ne urmărește dela Adam. Diferența dintre unii și alții ține mai mult de putința de a suferi și de răsunetul în suflete, decât de cauza însăși a suferinței.

Am pierdut însă secretul artei de a suferi. Creștinismul nostru se complăce prea mult în tihna și confortul lui, ca să se împovăreze cu un lucru așa de greu, cum e crucea, deși Mântuitorul Iristos ne spune doar că Jugul Său e bun și sarcina Sa ușoară. (Mateiu XI, 30).

Dacă un popor viteaz cum e cel japonez și care nu e condus de legea lui Iristos, a ajuns în timpul războiului ruso-japonez la convingerea că „Biriința nu este a aceluia mai tare, nici a celui mai înarmat, ci a celui care știe să sufere un sfert de ceas mai mult decât adversarul”, (După Louis Mendigal: *La rude monté des jeunes*), cu atât mai mult trebuie ca noi creștinii să fim călăuziți de credința că „cel ce va răbda până la urmă, acela se va mântui” (Mateiu 24, 13).

Dacă suferința este o lege, o răscumpărare generală a păcatului, ca este deasemenea o încercare providențială care ne prieste și ne modelează. Ea este o mare mântuitoare a oamenilor venită de sus, care dă celui ce i se supune seninătatea feței și liniștea privirii.

„Dar cea mai bună, cea mai sigură mângăiere în suferință este aceea de a sluji altora, în entuziasmul închinării și jertfirii vieții noastre întregi pentru izbăvirea sufletelor. (Pr. Grigore Cristescu: *Bucuria de a suferi*).

„Suferința apoi trebuie privită nu atât ca o pedeapsă pentru greșelile făcute cât ca o prevenire de greșeli ce se pot face, suferința are însemnătatea educativă pentru ființa morală „ea fiind condi-

ția progresului și a binelui moral: deaceia „un număr mare de suferinți, primite benevol în viața pământească, este condiția naturală și logică a perfecțiunii morale” (Prof. Admand Sabatier: *Neamurile*).

Suferințele noastre personale ca și ale tuturor neamurilor bătute astăzi de un războiu pusăitor, trebuie să ne trezească și să trezească toate neamurile, să le facă să înțeleagă că, trebuie să se reîn-

toarcă la învățăturile Mântuitorului, la poruncile bisericesti, la o viață cinstită și plină de smerenie.

Alfel ar fi zadarnică încercarea pe care Dumnezeu a trimis-o omenirii, zadarnice ar fi jertfele atâtor vieți iar răul acesta de azi, suferințele cumplite ce ne încearcă, nu peste multă vreme ar cuprinde din nou lumea.

Pr. Olimp T. Bucin

BIBLIOGRAFIE

I. Mateiu: Noul regim al actelor de stare civilă și binecuvântarea religioasă

Este cunoscut faptul, că poporul nostru românesc și-a păstrat și dezvoltat puterile lui firești, datorită Bisericii sale strămoșești. Au fost și alți factori ce au contribuit în cursul istoriei la întărirea noastră, dar Biserica își are partea leului. Tradițiile acesteia și puterea sfințitoare ce revărsa în toate ramurile vieții, ne-au făcut să trăim totdeauna.

Una din principalele așezăminte de viață, adică familia, este rodul sfințitor al Bisericii, deoarece cununia religioasă a asigurat sfințenia, curătenia morală, durata, conlucrarea sufletească și economică.

În lumina acestor principii morale a fost privită căsătoria până în anul 1864 când s'a făcut așa zisa „secularizare a societății”. Prin legislația noului Cod civil de atunci s'a eliminat complet elementul religios și astfel căsătoria își primia valoare numai în fața instanțelor civile.

Accastă ruptură cu tradițiile seculare a poporului, a provocat îngrijorări legitime și cu prilejul edictării Constituției din 1866, s'a căutat să se refacă garanțiile spirituale cari asigurau sfințenia și trăinicia familiei. Anume s'a consacrat *sistemul mixt* cu privire la căsătorie, deoarece căsătoria civilă trebuia să precedă întotdeauna binecuvântarea religioasă.

Prin acest principiu se creiază desaccord cu Codul civil, care urma să fie pus în concordanță cu noua Constituție. Faptul însă nu s'a produs nici atunci și nici mai târziu astfel, că chestiunea obligativității căsătoriei religioase a dat naștere unei controverse uriașe, care s'a prelungit pân-

ă în zilele noastre și odată cu aceasta s'a creat și o literatură bogată în jurul acestei probleme.

Dacă privim această literatură atât sub raportul elucidării temeinice a chestiunii cât și al importanței provenită din actualitatea cauzei: vom înțelege și mai mult, însemnătatea deosebită a acestui studiu care pune problema obligativității căsătoriei religioase între factorii de căpetenie din viața neamului nostru, tocmai prin claritatea și temeinicia dezvoltării ei.

De aceea anunțăm cu deosebită bucurie, studiul D-lui profesor Ion Matei, intitulat: „Noul regim al actelor de stare civilă și binecuvântarea religioasă”, Brașov, 1941, pp. 71, Extras din „Analele Academiei Comerciale din Cluj”, Anul I. 1939—1940.

În primul capitol, autorul face un istoric al problemei, începând cu noul Cod civil din 1864 și continuând cu Constituția din 1866, unde chestiunea obligativității căsătoriei religioase este soluționată prin compromisul cunoscut al sistemului mixt. Fi-rește, că până la acest rezultat s'au ridicat păreri, amintind pe C. Boerescu ca unul ce susținea teza căsătoriei pur civile, apoi M. C. Epureanu care pleda pentru obligativitatea binecuvântării religioase; N. Blaremburg, declarat pentru sistemul mixt și n fine Ion Brătianu prin spiritul lui ager reușește să stabilească sistemul mixt.

Creiat art. 22 din Constituțiune, acesta a provocat o adevărată doctrină susținută în cursul timpului de: Scarlat Fălcoianu, B. M. Missir, I. G. (Continuare în pag. IV.)

I. Mateiu: Noul regim al actelor de stare civilă și binecuvântarea religioasă

(Continuare din pag. III.)

Săndulescu, C. Eraclide, C. Nacu, G. A. Morțun, G. Piliș, Al. Crețescu, M. Beșteley, Gh. Mărzescu, C. G. Dissescu, D. Alexandresco, P. Negulescu, V. Erbiccanu, G. C. Tabacovici, A. Rădulescu și C. Ilamangiu. Urmează apoi jurisprudența dezvoltată în jurul problemei în cauză.

În capitolul: considerațiuni asupra doctrinei și jurisprudenței, autorul ne arată că problema binecuvântării religioase a actelor de stare civilă, în special a căsătoriei, a stârnit discuții, pro și contra, timp de 50 ani din cauza redactării neprecisă a textului constituțional. Atât doctrinarii cât și jurisprudenții au căutat unul fiecare să dovedească părerea susținută, fără însă să ajungă a clarifica acel *distinguo*, prin care se impunea obligativitatea binecuvântării religioase odată cu promulgarea Constituției.

În această situație ne-au aflat împrejurările fericite din 1918 și odată cu noua organizare constituțională, unde problema bisericească avea să ocupe loc important, se nădăjduia că și problema va primi rezolvarea favorabilă în sensul obligativității căsătoriei religioase.

Dar, cu toată împotrivirea înalților ierarhi și a bărbatilor iubitori de tradițiile noastre sfinte, Constituția din 1923 a făcut un pas înapoi și a desființat obligativitatea religioasă a căsătoriei. Această dezvoltare a problemei, formează capitolul: Constituția din 1923 și binecuvântarea religioasă.

În capitolul următor se arată cum a evoluat problema în alte vremuri și cu alți oameni. Constituția din 1958, menită să refacă viața neamului, a ținut seamă de realitățile și datinile poporului și astfel în art. 20 precizează cu claritate obligativitatea religioasă a actelor de stare civilă.

Dar aici s'a repetat istoria. Codul civil, refăcut în spiritul noii Constituții, n'a rezolvat problema și evenimentele ce au urmat ne-au surprins tot în echivoc.

Ceeace ridică valoarea acestui studiu, după dezvoltarea istorică a problemei, este tocmai aplicarea în mod practic a principiului obligativității religioase, pe care d-l prof. I. Mateiu o indică atât de stăruitor și convingător în capitolul din urmă: condițiile de aplicare a art. 20 din Constituție.

Punctul de plecare trebuie să fie recunoașterea *temeiului creștin* al României, de unde ar urma ca și căsătoria religioasă să-și primească caracterul obligatoriu. Se ridică însă alte probleme în cale: impedimentele și divorțul, cari contravin legilor civile. Autorul aici se dovedește nu numai un spirit pătrunzător ci și un înlocat sprijinitor al doctrinei creștine, pledând pentru o rezolvare ideală, care numai în cadrul doctrinei Bisericii se poate afla.

★

Am făcut un sumar cuprins a felului în care d-l prof. I. Mateiu, a ținut să ridice în aceste vremuri de mari prefaceri, o problemă ce nu poate fi nesocotită nici o clipă. Suntem în preajma organizării de mâine a României, când se caută cadrele fiecărei clase și categorii sociale; deci și problema familiei, ce urmează să fie baza neamului, își așteaptă dreapta rezolvare. Contribuția autorului distins, în jurul problemei obligativității binecuvântării religioase la actele stării civile, care n'a fost elucidată de atâta timp; este foarte prețioasă.

Cunoaștem puterea de muncă a autorului, în calitate de profesor al catedrei de drept civil de la Academia Comercială Cluj-Brașov, dar ne mândrim și cu aportul adus în slujba Bisericii ca membru marcant al F. O. R.-ului, al corporațiilor noastre bisericești, iscusit conducător al „Renașterii” noastre și apărător al drepturilor Bisericii.

De aceea ne place a crede, că studiul d-lui prof. I. Mateiu, nu va lipsi din nici o bibliotecă parohială sau personală a preotului.

Pr. T. Ciurus

INFORMAȚIUNI

Vizita d-lui ministru Ion Petrovici, la Sibiu. În zilele de 7 și 8 Februarie 1942, Sibiuul cărturărește a fost onorat cu vizita d-lui prof. Ion Petrovici, ministrul Culturii Naționale și al Cultelor, însoțit între alții de d. p. v. Aurel Popa, secretar general al ministerului Cultelor.

Înalții oaspeți au avut o ședință cu Senatul Universitar, în cadrele căruia, d-nii decani și ceilalți membri au făcut diferite propuneri, între cari re-

marcăm: creația de catedre și conferințe absolut indispensabile învățământului superior; ameliorarea și îmbunătățirea încadrărilor personalului tehnic al Universității, apoi s'a discutat Bugeinul material.

D. ministru a dat soluții generoase prin cari se întrevide satisfacerea acestor deziderate.

La recepție i s'au prezentat d-lui ministru publicațiile universitare apărute în refugiu.

După masă și'n ziua urmă-

toare au fost vizitate toate instituțiile culturale.

Astfel Duminecă 8 Februarie 1942, d. Ministru și suita, a vizitat Academia teologică, „Andreiană”, însoțiti fiind de I. P. S. Mitropolit Nicolae, după ce mai înainte au asistat la S-ta Liturghie, în Catedrală. Cuvântul de salut l-a rostit P. C. prot. D. Stăniloae, rectorul Academiei.

În răspunsul D-Sale, d. ministru Ion Petrovici, și-a exprimat deosebita satisfacție și a declarat, că nu peste mult va fi în plăcuta situație de a crea un cadru demn de trecut și prezentul Academiei teologice, prin mijlocirea unei legi, care să consfințească o stare de fapt, sigurându-l că Academia își va face datoria și'n viitor.

De acum ne place a crede, mulțumește pentru atențiunea și deosebita purtare de grijă, asigurându-l că și va face datoria și'n viitor.

A fost vizitat apoi localul Academiei și în urmă Școala normală.

D-l ministru și însoțitorii, au fost oaspeții I. P. S. Mitropolit Nicolae.

Rectificare de salarizare pentru cler. În Monitorul Oficial, nr. 32 din 7 Februarie 1942 a apărut Decretul-Lege prin care, între alte dispoziții, s'a modificat salarizarea clerului nostru în sensul, că preoții cu institut teologic cu bacalaureat sau diploma școlii normale, sunt echivalați la salariu cu preoții licențiați în teologie, începând cu data de 1 Octombrie 1941.

Ne bucurăm de această dreaptă măsură aplicată preoților noastre ardeleni și suntem recunoscători conducătorilor noștri duhovnicești pentru grija purtată.

Fie ca acest fapt să stimuleze și mai mult preoțimea noastră, în munca de evanghelizare.

Moartea văd. preotese Lucia Costea. În ziua de 6 Februarie 1942 a adormit întru Domnul văduva preoteasă Lucia Costea născ. Popescu, soția fostului protopop - onorar Procopiu Costea, din Ighiel. Se stinge în vârsta patriarhală de 83 ani, după o văduvie de 8 ani. A fost înmormântată cu'n sobor de preoți, alături de soțul ei, în emitirul bisericii din Ighiel.

A făcut parte dintr-o veche și istorică familie preotească, fiind înrudită cu protopopul Gh. Rațiu, din Alba-Iulia.

Cu ea se stinge o vrednică preoteasă a vremurilor istorice, care pe lângă datorile de mamă avea timpul pentru îmbogățirea sufletului prin citit, fiind o femeie cultă. Și-a crescut copiii în adevărat duh creștinesc și românesc, dintre cari unul, Octavian, a fost mult timp secretar mitropolitan.

Lasă regrete unanime în sânul familiei cât și a poporului, pentru care a fost o mamă bună.

Dumnezeu să-o odihnească cu aleșii săi.

Deces. Alături cu părere de rău că soția preotului Napoleon Vasiliu, de la parohia Mogosvalca-Barnei, vrednică preoteasă Olga, a adormit în Dom-

nul în ziua de 21 Ianuarie 1942.

Adormita în Domnul a fost prohodită și înmormântată în orașul Botoșani, la casa părintească.

Transmitem greu încercăului soț și părinte, sincerele noastre condoleanțe și rugăm pe Dumnezeu să-l mângâie cu harul Său.

Comprimarea programelor școlilor secundare și primare. Consiliul de miniștri a hotărât să se comprime programele școlilor secundare și primare, pentruca anul acesta materia să poată fi terminată mai curând, urmând ca, prin alcătuirea programelor de vară, să se completeze pe calea acțiunii extrașcolare pregătirea lor intelectuală, patriotică și civică.

Durata normală a cursurilor nu se va scurta decât numai în cazul când evenimentele o vor impune.

Totodată domnul Mareșal a dat directive pentru ca pe viitor să se desvolte la maximum posibil educația eroică și naționalistă a tineretului în școli. Va fi folosit în acest scop literatură cu caracter civic și patriotic cât și nenumeratele exemple individuale și colective de eroism din trecut și de astăzi. Se va căuta totodată, ca din școală, să se desvolte spiritul de solidaritate prin lucrul în echipă și muncă de folos obștească, organizată și condusă după un plan stabil.

Soldați germani aflați schingiuți și jefuiți în Rusia. În apropierea localității Jazevo de lângă Chechova, soldații germani au găsit, în ultimele zile pe când străbăteau o pădure, 5 soldați germani legați de copaci și complet înghețați, temperatura fiind minus 35 grade.

Cadavrele lor au arătat că soldații germani fuseseră jefuiți de mantale, veste de lână, saluri și ciorapi.

Un țăran din satul Jazevo a declarat că a văzut cum bolșevicii au dus pe prizonierii germani spre pădure lovindu-i cu paturile puștilor. După ce i-au desbrăcat de hainele de iarnă, bolșevicii au turnat pe prizonierii mai multe găleți cu apă, astfel încât aceștia au înghețat în scurt timp.

Teologii mobilizați. În rândurile armatei române au fost și sunt încă și licențiați sau absolvenți în teologie. Nchirotonisându-se la vreme, până la limita de vârstă, dispenza condițională a încetat, iar ei au fost încorporați și venind răscobolul, au fost trimiși pe front.

Subscrierile la împrumutul reîntregirii prelungite până la 1 Martie. Ministerul finanțelor a prelungit termenul de subscriere la Împrumutul Reîntregirii, până la 1 Martie 1942, pentru a satisface numeroasele cereri noi de subscriere ce se prezintă și pentru a da posibilitate celor cari din diverse motive au întârziat de a-și îndeplini obligațiunea față de țară.

Prețul de subscriere, în tot cursul lunii Februarie, este de 4500 lei pentru un titlu de 5000 lei.